

ЌЕ СЕ ВРАТАТ ЛИ ТЕРОРИСТИТЕ ПОВТОРНО ВООРУЖЕНИ ВО ШУМИТЕ ИЛИ ЌЕ СИ ГИ ЗАДРЖАТ ФОТЕЛЈИТЕ ВО ВЛАСТА?!

Уцени, закани, притисоци од албанските терористи... Не се избираа средства, туку со јазикот на оружјето се одеше кон остварување на целта. Со манипулирање на меѓународната јавност за некаква злоупотреба на човековите права всушност се бараа територии, се вршеа масакри, злосторства, се сквернавеа верски објекти, се киднапираа и се убиваа цивили и недоволни лица. Се газеше врз достоинството на македонскиот народ. Веројатно некој посакуваше таков развој на настаните за на крај да заврши со потпишување на Рамковниот договор, со кој Македонија капитулира.

Пет години по настаните од 2001 година, уцените и заканиите од Албанците сè уште

траат. Македонците од Тетовско уште чувствуваат траума од она што се случи таа година. Иако уништените објекти се обновени, скршеното човечко срце остана. Ја нема меѓуетничката доверба. Се манипулира со некаков соживот, но всушност тоа е лажен соживот, зашто ќе треба многу време да се обнови уништената доверба, а можеби никогаш веќе нема и да ја има. Се живее во страв од она што може да се случи утре. Сè повеќе се продава имотот. Судијки по сè она што се случуваше, а сè уште се чувствува, нема да погрешиме ако констатираме дека западниот дел на Македонија сè повеќе личи како да е дел од друга држава. Градот под Шара веќе не е ист како оној од пред 2001 година. Се виорат албански знамиња, се употребува оружје за сè. Постојано нешто се бара, а ништо не се почитува.

■ Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

ЈОВИЦА ТАСЕСКИ

ТЕРОР

"Не се почитуваат македонските симболи и закони. Локални политички и економски моќници спроведуваат методи на терор и самоволие. Се врши притисок на народот дека 'треба и мора да се живее со оние, кои му нанесоа зло' и дека состојбата е релаксирана, сигурна, а органите на редот и мирот ја имаат контролата на целата територија и во кризните делови. Се мие мозокот на народот, кој возвраќа со

пасивност. Се живее живот со девизата: 'дајте им што сакаат само нека биде мир'. Бледеат датумите на настаните значајни за македонскиот народ и држава. Намерно не се почитуваат и не се одбелуваат хероите кои загинале за земјава! Се уриваат бисти, осквернуваат споменици. Се настојува на секој начин да се искорени сè она што го симболизира македонското. На сè ова се молчи и не се презема ништо, за да не се влошат меѓунационалните односи. Нашите херои

Ја очекува ли Македонија ново крваво сценарио, кое ќе биде реприза на она од 2001 година доколку, на пример, ДУИ не стане дел од новата владејачка гарнитура. Продолжи албанската стратегија со закани за калашникови, сè само за да се постигне целта. Минатата седмица, по четири години, прв пат лидерот на интегративците, Али Ахмети, ги собра своите команданти во партиското седиште во Мала Речица. Присутните не сакаа да откријат за што разговарале.

"Граѓаните кои гласаа за ДУИ одлучија да бидеме власт не само во Собранието, туку и да бидеме партија која ќе води многу процеси. Се знае дека главниот суверен за тие работи е граѓанинот... Не зборуваме за федерализација, туку за Баденеров принцип", потенцира Теута Арифи, потпретседателка на ДУИ.

**ПИШАНИТЕ ДЕЛА НЕ ЗАБОР
"КОГА МЕ ЗАПРЕА МНОГУ С
ГРАБНАА МИСЛЕВ ДЕКА ЌЕ**

"Мандатарот Груевски има дискреционо право да ги избере коалиционите партнери во неговата влада. Оттука, секоја уцена и притисок во смисла на нужно учество на ДУИ во владата и подлегнување на притисокот од страна на мандатарот, го сметам за недемократски чин, кој во крајна линија негативно ќе се одрази врз стабилноста и демократскиот развој на институциите. Албанските политички партии ќе мора да се научат да градат конструктивна политичка атмосфера, да учествуваат во дејствувањето на системот со квалитетни решенија, со луѓе кои имаат вистински капацитет да ги решаваат проблемите, а не постојано да потсетуваат на Рамковниот договор кој, патем речено, е исцрпен политички документ, и постојано да нè потсетуваат дека во Македонија можат да се вратат времињата на оружјето. Во крајна линија, доколку смета дека не е потребно нивно учество во владата, мандатарот има право и да не ги повика. Апсолутно е неточно тврдењето дека од Рамковниот договор произлегува обврската на мандатарот да ги повика албанските партии во владата. Рамковниот договор зборува за 'недискриминација и рамноправен третман на сите лица пред законот, особено во однос на вработувањата во јавната администрација'. Министрите во Владата се избрани лица. Тие не се вработени во јавната администрација. И на крај, Владата не донесува одлуки со Бадентерово мнозинство. Таа е колективно тело, кое одлуките ги донесува со мнозинство гласови без додавки, кои имаат Бадентеров призвук", вели доцент д-р Тања Каракамишева.

КАРТА НА ГОЛЕМА АЛБАНИЈА ОД ГЕРМАНСКАТА РАЗУЗНАВАЧКА СЛУЖБА (BND)

не се спомнуваат во мојот град, не им се оддава почит. Нема споменик ниту во Вејце, во Тетово, на Карпалак, ниту било каде!", вака денес ја објаснува состојбата во Тетовско, Јовица Тасески, човекот кој во 2001 година застана на браникот на татковината.

Опишувајќи ги настаните во родниот град, во автобиографската книга "Сведок", тој вели: "Најмногу болеше амнестијата на непријателите на мојот народ и држава, нивната ресоцијализација и вклопување во системот. Нè понижија до најголема мера. Нивното лоби по светот им

направи империја, им донесе квази револуција, но и реална победа со видливи резултати погодни за нив, погубни за нас. Сите нивни барања, со кои ја условуваа државата и со кои го издејствуваа Рамковниот договор, ги добиваа легално по пат на донесување закони во Собранието. Наметнаа и реализираа барања кои воопшто не се во Договорот. Нивните незадоволства се проследени со закани и уцени. Сè ова во име на демократијата, без можност за отповикување и одговорност, санкционирање и казна, што ги иритира и повредува чувствата на мо-

АВААТ И НЕ ПРОСТУВААТ: Е ИСПЛАШИВ, КОГА МЕ МИ ЈА 'СКИНАТ' ГЛАВАТА"

ТЕРОРИСТИТЕ НАПАГАА ОД ТЕТОВСКОТО КАЛЕ

јот народ. Тој мора да трпи, молчи и сè да прифаќа со наведната глава. Треба сите да ни завидуваат на нашето 'совершенство' на демократија. Сите се борат за степен повеќе, а ние од народ се деградиравме во етничка за-

видок Трета балканска војна. Како тетовец го прифатив предизвикот да го бранам мојот град".

Зошто градот под Шара доживеа таква судбина? Зошто повеќето тетовци, иако некои насилно протерани,

очекувате тоа да биде само од тетовскиот регион, па макар и за време на воен конфликт. Мобилизацијата иако не беше званично објавена, беше општа. Тогаш сè уште имаше редовна војска, но резервниот состав имаше обврска да ја брани државата исто како и активниот состав. Тие требаа и да влеат оптимизам кај населението. Тетовци не потфрлија затоа што сметаа дека безбедносните сили се доволно моќни да се справат со такви елементи, иако на сите, од седум до седумдесет и седум години, од маќа солзи им течеа, не можејќи да разберат кој и зошто го прави сè тоа. Јас сум еден од учесниците, бев во Тетово од првиот до последниот ден, и знам какво беше нивното расположение. Во секој случај нас никој не нè натера да останеме. Знаев дека местото ми е тука, не за да бидам некаков партизан, туку тоа што

дај Боже, може да експлодира за следен инцидент?

"Постои соживот, несомнено. Иако одам од крајност до крајност, сепак сметам дека треба да се живее. Судено ни е да сме заедно, било тоа да е со сила или не. Всушност, и сите луѓе не се исти. А знам што се случи на 14 март. За мене тоа беше класичен терористички напад, рушење на уставниот поредок од униформирани формации, кои го направија тоа што го направија. Во нивните први комуникации тие велеа борба за права, иако картата за голема Албанија уште тогаш кажува сè. Тој терористички напад беше диригиран од надвор. Всушност, и на прашањето во 2001 година од Михаел Новотни, дописник на чешката телевизија, зошто зедовте оружје в рака и против кого, му одговорив, не познавам некој кој зема оружје в рака против страв, оружје

"Не знам дали утре ќе се роди некој, кој ќе може да ги отвора страниците на историјата, не за да бара виновници, туку да се обиде да ги поправи кобните грешки и неправилните потези на своите предци. Сè ова ме потсети на зборовите на чичко Цветко: Деца, држава се прави од надвор, а се држи и се чува од внатре! Оти чија е земјата, негова е и државата! Не продавајте имоти, оти со тоа ја продавате и неа! Ако не можете вие да купувате, молете од вашите браќа надвор тие да купуваат!", извадок од "Сведок".

БЕЗБЕДНОСНИТЕ СИЛИ НА ПОЗИЦИЈА

едница. Да не зборувам за промената на Уставот, за измените во сите сегменти, во институциите на системот и јавниот живот, и тоа не само од Групчин западно, туку и пошироко... Јазик, знаме, локална самоуправа, децентрализација на власта, процентуална застапеност во сферите на безбедноста на државата, воведување нестручни и несоодветни кадри за да се спроведува сè она во интерес на едната страна и да се задоволат нејзините 'човекови права' и демократските процеси".

Потсетувајќи се на она што се случи во 2001 година, Тасески вели: "Уште од почеток знаев дека е нешто сериозно. Мислев дека е на по-

бегајќи од теророт, не одговорија на обврската да го бранат градот?

"Безбедносните сили ја вршеа својата работа на најдобар можен начин, додека луѓето и можеби не би требало да се обвинуваат. Повеќемина тетовци знаат за лошото искуство на нивните предци со балистичките банди. Тоа потсвесно е всадено кај нив, можеби тоа и проработело. Неспорно е дека дојдоа луѓе од Источна Македонија за да го бранат Тетово, но не би рекол дека тетовци потфрлија и дека ги немаше. Напротив, голем дел беа тука и очекуваа да бидат мобилизирани. Затоа што ако се мобилизира населението, тогаш не можете да

го имам дома е единственото нешто што е мое и што ми значи, а и како граѓанин на оваа држава морам да се отповикам на мојата совест и повик на земјата во такви услови.

Не само Тасески, туку и многумина од Тетово сè уште живеат со белег од пеколот низ кој минаа. Чувствуваат страв, неизвесност, а се сомневаат и во меѓуетничката доверба. Каков е тој соживот кога предвид го имаш фактот дека дел од довчерашните комшии, за време на конфликтот, станаа монструми, убијци, а потоа се трансформираа во навидум мирни сограѓани. Значи ли ова дека постои електрицитет кој, не

се зема против некој кој влева страв".

СТРАТЕГИЈА

За албанската стратегија, за тоа како тие дејствуваат обединето, Тасески вели: "По правило еден зборува а сите слушаат, додека кај нас сите зборуваат а никој не слуша, па затоа и дојдовме до ова дереќе. Дисциплината и послушноста вродува со плод, додека тврдоглавоста и несоработката доведува до деструкција и кобни грешки со несакани последици".

Петгодишната актуелност на ДУИ не губи во својата тежина ниту во овој момент,

по секоја цена, повикувајќи се на електоратот кој гласал за нив, таа смета дека мора да биде дел од власта.

"Мислам дека не мора да биде дел од власта. Мандатарот има неприкосновено и дискреционо право да избира и да одлучува со кого ќе прави влада и дека тоа е демократија за која сите се залагаат на ваков или онаков начин".

"Како дојдоа овие мафијашки структури, зошто им е потребен Балканот?"

За жал, по распаѓањето на источниот блок, па и на поранешната федерација која единствена заврши со крвав епилог со помош на внатрешни и на надворешни фактори, се изродија и се инфилтрираа најразлични криминални структури, кои во разни сфери на животот делуваа и ги зацврстуваа своите позиции на целиот Балкан. А како што сите го сакаат Балканот, од римско па до денес,

кое беше опасност по неа, и да ги елиминира терористите. Одговорот на прашањето зошто за време на конфликтот не беше бомбардирана Шипковица, базата на ОНА, треба да се бара надвор од земјава".

Во 2001 година Тасески имал директна средба со терористите, кои го запреле со возилото како цивил.

"Кога ме запреа многу се исплашив, кога ме грабнаа мислев дека ќе ми ја 'скинат' главата. 'Кажувај каде го криеш оружјето, си бил ли во полиција, во резервниот состав... ако лажеш тешко тебе', рече еден, мирно барајќи ме во списокот. Беше тоа список на полициски резервисти, јас не бев во него!"

Тасески беше пуштен, но останува дискутабилно од каде таков список кај терористите? Коментар не е потребен.

Опишувајќи ја ситуацијата во Тетово по конфликтот, гос-

еш да дејствуваш така како што треба, тогаш се прашуваш што бараш таму".

Во вакви услови, која би била смислата да се загинае?

"Не дека не размислуваш за тоа, меѓутоа мислите ти се збркани и се насочуваш кон некоја друга работа. Во тој момент го правиш она што сметаш дека е најдобро. Мислам дека некој треба да биде луд, болен за да сака војна, мачења, уништување. Но, ако дојде до тоа треба да знаеш што сакаш и на чија страна си".

"Апсурдно е да се бара живот од оној кој сака да ти нанесе зло, и да бараш да се превоспита, мораш да се потрудиш самиот себеси да се промениш и да научиш да се носиш со низа работи, тоа е мудрост и умешност. Многу ми е тешко затоа што 100 години не научивме како треба ниту, пак, некогаш ќе научиме, не научивме да се сакаме и да си помагаме".

та, но нив стомакот не им беше гладен, некогаш мислам дека и самите не знаеја што бараат. Го бараа тоа што некој друг го бараше од нив. Западот, ако сакаше, можеше да го спречи навлегувањето од Космет, но не го стори тоа. Зошто, не знам. А државните институции немаа волшебено стапче за да променат нешто. Било која гарнитура да дојде не можеше ништо да направи без директиви од надвор", потенцира тој.

Го завршуваме разговорот со него, но нема да ги забораваме жртвите од 2001 година, како што Тетово (извадок од "Сведок") нема да заборава на моментите кои му ја ранија душата, а му ја ранија оние кои требаа да му кажат "благодарам" и да му возврат со љубов, оние на чии предци им беше подадено рака на простување, на пријателство, на љубов. Но, ни на крај памет не можеше да дојде дека неговиот гест

ИЗВРШЕНИТЕ ЗЛОСТОРСТВА

и нас не можеше сè ова да не одмине. Колку за илустрација, самиот збор Балкан на турски јазик значи 'медена крв'".

Дали македонската безбедносна структура имаше одврзани раце да дејствува со сопствена стратегија? Каков беше капацитетот да ги победи напаѓачите или, пак, сè беше импровизација? Дали сите случувања се одвиваа под нечија надворешна наредба? Всушност, ни беше ли наредено да ја изгубиме војната? Се планираа акции кои во последен момент се откажуваа. Бевме ли само во безгласна улога на актери во таа драма. Која е вистината?

"Сметам дека државата имаше капацитет, но немаше одврзани раце. Еве, на пример, она што се случи во Арачиново, 'да не смее' да се направи она што требаше да се направи. Државата 'не можеше' да нападне едно село,

подинот Тасески се потсетува на 2002 година.

"Мислам дека тоа лето таква еуфорија немало ниту во 1991 година во Белград кога се распаѓала Југославија, затоа што сите нивни гестови, погледи, зборувања, начин на комуникација, чувство на надмоќ и супериорност беше: ова е наше, вие немате што тука да барате. Можеби сега малку стивнуваат работите, но утре повторно може да се случи истото. Само ќе ја тргнат маската. Прашањето не е дали јас сакам некого, туку дали некој мене ме сака".

И покрај сè ова, и покрај револтираноста од државните институции, Тасески вели дека доколку уште еднаш ни се случи друга 2001 година, обврската да се застане на браникот на државата само по себе е природна работа.

"Но, ако добиеш наредба да одиш некаде и ако не сме-

"Се подготвувам да ја напишам и втората книга, но тешко ми оди. Тешко се доаѓа до материјал, бидејќи луѓето се плашат да проговорат за основните вистински работи, а воедно како минува времето и луѓето гледаат да забораваат, дури и простуваат. Таа 'наша словенска душа која знае да простува', ни дојде до глава. Таков е нашиот начин на гледање на работите, но не смееме да ги забораваме ниту убиството на Ванчо Јосифовски, ниту Вејце, ниту Карпалак...", и многу настани кои се запечатени во историјата на 2001 година. Тоа е долг кон македонскиот народ".

Сè уште не ја знаеме реалната вистина за тоа што всушност бараа албанските терористи?

"Бараа многу. Гладниот стомак крева револуција во многу моменти во историја-

на добра волја ќе биде награден со притаена омраза, негувана од колена на колена, која еден ден ќе ескалира со примитивизам, предавство, на начин без етика и морал, начин без срам и совест, кој ќе го интерпретира со јазикот на оружјето. Навистина не постои ништо полошо од тоа да бидеш предаден. Да добиеш нож во плеќи, ненадејно, од оној во кого си имал доверба. Велат, доблест е да се има доверба во луѓето! Да, ама во луѓе!!!... Е, мој народе! Учи од ова и стори нешто за себе! Научи веќе еднаш да се сакаш, почитуваш, браниш и помагаш, оти само така ќе останеш и ќе бидеш ценет! Во спротивно, можеби ќе дојде ред да бидеме ставени во графата на некогашните мудри големи цивилизации, кои исчезнале само затоа што не знаеле што значи тоа единство!